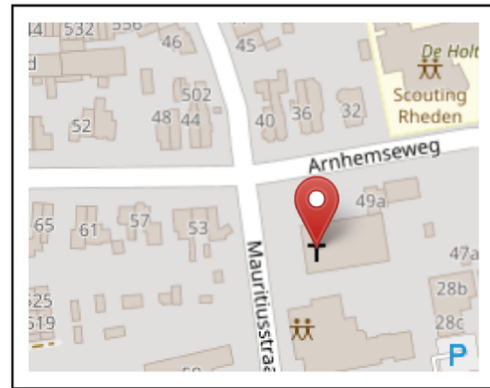


St. Mauritiuskerk
Arnhemseweg 49 (pastorie) Mauritiusstraat 47
6991 DK Rheden 6991 CA Rheden

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000196
Inschrijving register 21 december 1999
Kadastrale aanduiding Rheden D 4881



Historie en ligging:

Deze kerk en pastorie zijn ten tijde van de wederopbouw in het midden van de jaren van de vijftig van de twintigste eeuw. De bouwstijl vertoont invloeden van de Delftse School. De objecten maken onderdeel uit van een parochiecomplex, bestaande uit de onderhavige kerk, pastorie en een school (op deze laatste is de bescherming niet van toepassing). Het parochiecomplex ligt aan de zuidwestzijde van de oude kern van Rheden, in een na de oorlog tot stand gekomen uitbreidingwijk, tussen twee oude wegen de Worth-Rhedenseweg en de Arnhemseweg. De kerk is op het oosten georiënteerd en heeft een voorplein aan de Mauritiusstraat. De pastorie is ten noordoosten van de kerk aan de Arnhemseweg gebouwd, direct aan de straat.

Kerk

Plattegrond en opbouw:

De basilicaal aanlegde kerk, met een driezijdig gesloten absis aan de oostzijde, heeft een rechthoekig grondplan en is drie beuken breed. De opzet herinnert aan vroeg-christelijke basilica's. De voorhal en het koor beslaan elk een travee. Tussen de voorhal en het koor strekt zich de gelovigenruimte uit met een omvang van drie? traveeën. De middenbeuk wordt afgesloten door een zadeldak en de smalle zijbeuken door lessenaarsdaken. De bakstenen gevels zijn in wildverband gemetseld en worden door een, tussen licht uitgemetselde strekkenlagen geplaatste, (zaag)tandlijsten afgesloten. De daken zijn belegd met gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen. De vensters worden overwegend afgesloten door getoogde strekken.

Voorgevel:

De kerk heeft een asymmetrisch gevelfront met links een klokkenstoel. De ingangspartij in het midden van de gevel bestaat uit een dubbele paneeldeur. Boven de ingangspartij bevindt zich een nis waarin een beeld van St. Mauritius. De voorgevel is met een lessenaarsdakje afgesloten. De geveltop van het middenschip bezit een dichtgezet rondboogvenster

Linker zijgevel:

De linker zijgevel heeft in de eerste travee van de zijbeuk een zij-ingang en in de overige traveeën zowel in de zijbeuk als in de gevel van de lichtbeuk zeven vensters die voorzien zijn van glas-in-lood. Onder de dakvoet is een muizetandlijst gemetseld.

Achtergevel:

De achtergevel is met uitzondering van de gevel van de sacristie op de begane grond blind uitgevoerd. De gevel van de sacristie bevat meerdere gekoppelde vensters en een deur die toegang verleent tot de tuin van de pastorie. De driezijdige uitbouw van de absis is opgetrokken tot lichtbeuk-hoogte en afgedekt met een driezijdig schilddak.

Rechter zijgevel:

De opzet van de rechter zijgevel is nagenoeg identiek aan die van de linker zijgevel. Deze gevel bezit bovendien uiterst rechts een hoge schoorsteen.

Interieur:

Het zangkoor met orgel rust op zuilen en is afgezet door een borstwering. De gelovigenruimte bestaat uit een breed middenschip en smalle zijbeuken. De opstand bestaat uit een rondboogarcade op ronde kolommen, een lichtbeuk van door getoogde strekken afgesloten vensters en een cassettenplafond. In het middenschip staan ter weerszijden van het middenpad de kerkbanken. Midden op het enkele treden hoger gelegen koor en voor de halfronde absis met kalot staat het altaar.

Pastorie

Plattegrond en opbouw:

De tweelaags pastorie, waarvan de verdieping lager is uitgevoerd, is door middel van een smal tussenlid verbonden met de rechter zijgevel van de kerk gebouwd, ter plaatse van de zevende travee. Het gebouw heeft een rechthoekig grondplan onder een zadeldak. Het zadeldak is belegd met opnieuw verbeterde gesmoorde Hollandse pannen. De nokas bevindt zich parallel aan de lengterichting van de kerk. De bakstenen gevels zijn in wildverband gemetseld. De langs gevels worden afgesloten door tandlijsten die zich voorzetten in de zijgevels tussen de verdieping en de zolderverdieping. Tussen de begane grond en de verdieping bevindt zich eveneens een dergelijke lijst.

Voorgevel:

De vier traveeën brede voorgevel heeft een asymmetrische indeling en heeft in iedere travee op de begane grond een door een strek afgesloten venster dat voorzien is van een vierdelig raam waarvan de bovenlichten uitgevoerd zijn als klappramen. De tweede travee bevat de ingang die voorzien is van een licht uitgemetselde omlijsting. De verdieping bezit drie vensters als op de begane grond die hier echter van een kleiner formaat zijn. De travee boven de ingang bezit een klein hoog geplaatst venster met een enkelruits kantelraam.

Achtergevel:

De achtergevel heeft een asymmetrische indeling en is vier traveeën breed. Ieder travee bezit zowel op de begane grond als op de verdieping een venster als in de voorgevel met uitzondering van de rechter travee waar zich op de begane grond een dubbel tuindeur met een tweeruits bovenlicht bevindt.

Rechter zijgevel:

Deze gevel grenst aan de rechter zijbeuk van de kerk en bestaat op de begane grond deels uit een tussenlid dat de verbinding vormt met de kerk. Links hiervan bezit de gevel een tweetal vensters met klappramen. De kopgevel heeft op de verdieping een recht gesloten deur en in de geveltop een klein door en rollaag afgesloten venster.

Reden van plaatsing:

Stedebouwkundige criteria:

- de kerk vormt samen met de pastorie een karakteristiek ensemble dat mede door de hoeksituering een beeldbepalende rol speelt in het zuid-westelijk deel van de kern van Rheden. Het complex is derhalve van bijzondere betekenis voor het aanzien van het dorp.

Architectuurhistorische criteria:

- het object is een goed voorbeeld van een traditionalistische bouwstijl met invloeden van de Delftse School; een veelvuldig toegepaste bouwtrant voor kerkbouw gedurende de wederopbouwperiode en heeft voor de gemeente Rheden als zodanig een zekere zeldzaamheidswaarde;
- de kerk is in hoofdvorm (vergelijk vroeg-christelijke basilica's), detaillering (rijk uitgevoerde ingangspartij), materiaalgebruik en interieur goed bewaard gebleven.

Cultuurhistorische criteria:

- het object is van belang als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling; de vorming van de St. Mauritiusparochie in het dorp Rheden.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2b, 2c, 3a en 3b. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.



Voorgevel Sint Mauritiuskerk - 2016 Foto: Sander Grefte / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND